

GINOP-6.2.3-17-2017-00009

**Szakképzési rendszer átfogó fejlesztése
a Pápai Szakképzési Centrum tagintézményeiben**

Pályaorientációs stratégia

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

PREAMBULUM	4
1. Helyzetelemzés	6
2. A pályorientációs stratégia célkitűzései	9
3. Pályorientációs stratégia megalapozása:	10
3.1. Önismereti munka	10
3.2. Pályaismeret	11
3.3. Munkaerő-piaci információk ismerete	11
4. Szakemberek felkészítése	12
5. Hálózatépítés	12
5.1. A szűkebb, és tágabb régió jelentős gazdasági szereplőinek meghatározása:	12
5.2. A szűkebb, és tágabb régió jelentős felsőoktatási szereplőinek meghatározása:	12
5.3. Együttműködési megállapodások több szektorral:	14
5.3.1. Vállalati	14
5.3.2. Kamarai	15
5.3.3. Pedagógiai szakszolgálat	15
5.3.4. Szakképzési	15
5.3.5. Felsőoktatási	17
5.4. Nemzetközi kapcsolatok.....	18
6. A program megvalósításának eszközei	18
7. Várható hatások	22
8. Cselekvési Terv	23
8.1. Pályorientációs Szakmai Műhely	23
8.1.1. A Műhely vezetője	23
8.1.2. A Műhely tagjai.....	23
8.2. Diákok képességeinek felmérése tudományos módszerekkel	24
8.3. Döntések – cselekvés.....	25
8.3.1. Az általános és középiskolai szintek közötti átmenet.....	25
8.3.2. Tanulói életpálya-építés.....	26
8.3.3. Korábbi sikeres pályázatok.....	26
8.3.4. Felkészítés a munka világára.....	26
8.3.5. Együttműködési megállapodások.....	26
8.4. Szakmai anyagok pályorientációhoz Középiskolásoknak	26
8.4.1. Gebauer Ferenc: Pályaválasztás a középiskolában.....	26

8.4.2.	Életpálya-tanácsadás.....	27
8.4.3.	Munkácsy Marianna: SIKERES FELNŐTT LESZEK!	27
8.4.4.	Kovács Vanda: Karriertervezés az iskolában	27
8.4.5.	Tervezd meg a karriered!.....	27
8.4.6.	Instruktor Öntevékeny Csoport: Játékok	28
8.4.7.	Életpálya foglalkozástervek középiskolásoknak	28
8.4.8.	Kovács Éva: Játékok és feladatok	28
8.4.9.	Foglalkozás bemutató filmek	28
8.4.10.	Harkányi Adrienne: Útmutató pályaismeret csoportfoglalkozásokhoz.....	29
8.4.11.	Foglalkozás leírások	29
8.4.12.	Szakmaválasztásra készülők.....	29
8.4.13.	Online kitölthető vagy letölthető pályaaorientációs kérdőívek.....	29
9.	Felhasznált irodalom	31

PREAMBULUM

A megfelelő pályaorientáció hiányát már 35 évvel ezelőtt a Rába Futóműgyár műszaki igazgatójaként saját magam megtapasztaltam. Később, amikor általános és középiskolákat alapítottam eltökéltem, hogy a nálunk tanuló diákok megkapnak minden segítséget ahhoz, hogy megfelelő döntést tudjanak hozni annak érdekében, hogy életük – legalább a munka világába történő belépéskor – helyes területen kezdődjön.

Egy 13-15 éves fiatal akár egy családfőnek, akár az általános iskolai pedagógusnak jó tanáccsal ellátni a számára legmegfelelőbb életút kijelölésében nem csak nagyon nehéz, de rendkívül nagy felelősség is. Ezt kizárólag „hasra ütve” nagy felelőtlenség és rendkívüli károkat okozhat a rossz irány kijelölése.

Tapasztalatom szerint a szülők sok esetben a saját meg nem valósult álmaikat akarják gyermekükben megvalósítva látni. Ennek aztán egyik eredménye már a középiskolában megjelenik: tanulási kudarcok, eredménytelenség, csalódás, legrosszabb esetben lemorzsolódás. Ilyenkor jön a pályamódosítás és más iskolába iratkozás. A másik rossz eredmény akkor következik be, ha mégis elvégzi a középiskolát és a munkahelyen utálattal, nem megfelelő hozzáértéssel és számtalan hibával dolgozik. Természetesen ugyanezek a következményei a bármi más okból hibás pályaválasztásnak is.

A gyermeket soha semmilyen életkorban, semmilyen okból nem szabad úgy olyan iskolába küldeni, irányítani, hogy a legfontosabb szereplő – maga a gyermek – személyével nem vagyunk tisztában. A gyermek komplex ismerete az első és legfontosabb a PÁLYAORIENTÁCIÓ sikere szempontjából. Mik ennek a megismerésnek az összetevői:

Először a szülő figyelheti már kicsi kortól, már az óvodától a gyermek tulajdonságait, ügyeskedéseit, érdeklődési területeit. A **3-as együttműködés a gyermek akár 23-24 éves koráig folyamatosan kell működjön a GYERMEK – SZÜLŐ – PEDAGÓGUS egyenrangú partneri kapcsolatában!** Így már az óvoda pedagógus és a szülő is tudja értékelni és megbeszélni a gyermekkel kapcsolatos tapasztalatait.

Az általános iskolába lépve az első benyomások meghatározzák a gyermek további hozzáállását a tanuláshoz (szeretni vagy utálni fogja-e a tanulást). A különféle tantárgyak tanulásának módja, eredménye, de legfőképp a tantárgy

iránti érdeklődés mind segíthet, ha a pedagógus és szülő megosztja tapasztalatait egymással.

Az eddigi megfigyelés értékelése alapján a 7. osztályban kell először „hivatalosan” és célorientáltan cselekedni.

1. Tudományos módszerekkel fel kell mérni a gyermek KÉPESSÉGEIT annak érdekében, hogy addigi életében szerzett közös tapasztalatainkkal (szülő + pedagógus) együtt fel tudunk tárni 2-3 olyan területet, ahol a gyermek a legsikeresebb lehet élete folyamán.
2. Ezeket a területeket be kell mutatunk a valós életben számukra, hogy megismerjék annak szép és árnyas oldalait ahhoz, hogy eldönthessék, melyik terület lenne, amin szívesen dolgoznának.
3. Döntésük után tudjuk 3-asban megbeszélni (gyermek+szülő+pedagógus), hogy a cél eléréséhez melyik a legideálisabb középiskola, ahol tovább folytathatja tanulmányait.
4. Amennyiben a folyamat elő részei így megtörténtek, akkor a középiskola dolga „csak” annyi lenne, hogy a megfelelő felkészítést elvégezze – továbbtanulásra felkészítse, vagy a szakmára megtanítsa – a gyermeket. Sajnos azonban még nem ilyen ideális a helyzet, ezért szükséges a középiskolában foglalkozni azzal, ami korábban nem történt meg. A Szakképzési Centrumban kell elvégezni a
  - képességfelmérést
  - a javasolt orientációt (szakmaváltás, továbbtanulás, munkavállalás stb)
  - a választott területek bemutatását

Tulajdonképpen a fent leírt előzmények hiánya indokolja, hogy a Szakképzési Centrum kidolgozza saját Pályaorientációs Stratégiáját. Ez a stratégia azonban csak akkor ér valamit, ha meg is valósul és nem kerül valamelyik fiók mélyére. A Pápai SZC innovatív e területen, mert tudomásom szerint első e stratégia kidolgozásában, az országban.

Kiváló munkatársaimmal ott kezdjük a feladatok leírását, ahol a munkát is el kell kezdeni, ha meg akarjuk valósítani a leírtakat. Ebben a megvalósításban is szívesen közreműködünk.

Nagy Ottó László

Gépészmérnök, Műszaki Tanár

1. Helyzetelemzés

A Pápai Szakképzési Centrum központja Veszprém megyében, Pápai járás központjában Pápan található. Az Intézmény címe: 8500 Pápa, Erkel Ferenc út 39.

Pápa városa Közép-Dunántúli régióban, az egykor bővízü Tapolca-patak völgyében, a Pápai-síkság középpontjában található, a Bakony hegység és a Kisalföld találkozásánál található.

A Szakképzési Centrum 2015. július 1. alakult öt tagintézmény részvételével. Ezek közül a zánkai Egry József Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban 2019 augusztus 30-án az oktatási tevékenység határozatlan időre felfüggesztésre került. A Szakképzési Centrum jelenlegi 4 tagintézménye 4 járásában található: Pápai Járás, Várpalotai Járás, Zirci Járás és Sümegi Járás. Ezek két pápai, egy várpalotai és egy zirci szakképző intézmény.

Tagintézményeink:

Pápai SZC Acsády Ignác Szakképző Iskolája	8500 Pápa, Erkel Ferenc utca 39.
	Sümegi Telephely: 8330 Sümeg, Kossuth Lajos utca 2.
Pápai SZC Faller Jenő Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	8100 Várpalota, Szent István út 1.
Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma	8500 Pápa, Veszprémi út 45.
Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskolája és Kollégiuma	8420 Zirc, Alkotmány utca 16.

A szakképzési centrum tanulólétszáma megalakulásakor több mint 2000 fő volt. A következő tanévekben a tanulólétszám folyamatosan csökkent. A 2016-17-es tanévben 1548, a 2017-18-as tanévben 1549, a 2018-19-es tanévben 1507 tanulóval működött az iskola. Jelenlegi tanulólétszámunk emelkedett a korábbi évekhez képest, így a 2019-20-as tanévben 1936 fő a diákok száma. Az első években a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszáma azonos szinten mozgott, míg az utolsó tanévben ez lényegesen lecsökkent.

A Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma és aránya:

Tanév	Összes tanulólétszám	Lemorzsolódással veszélyeztetett	Lemorzsolódással veszélyeztetettek aránya
2016-17 tanév	1549	318	20,5 %
2018-19 I. félév	1549	318	20,5 %
2018-19 II. félév	1507	141	9,4 %

Intézményünk szakképzési arculata eléggé változatos. Ez lehetőséget biztosít számunkra az életpálya orientáció intézményen belüli széles körű megvalósítására.

Az oktatott szakmacsoportok szakiskolákra, és szakképesítésre lebontva:

Pápai SZC Acsády Ignác Szakképző Iskolája 8500 Pápa, Erkel Ferenc utca 39	Technikum	Gépjármű mechatronikai technikus Vendégtéri szaktechnikus Erősáramú elektrotechnikus Faipari technikus
	Szakképző iskola	Szakács Pincér-vendégtéri szakember Mechatronikus-karbantartó Hegesztő Villanyszerelő Asztalos Kereskedelmi értékesítő Festő, mázoló, tapétázó
Pápai SZC Acsády Ignác Szakképző Iskolájának Sümegi Telephelye 8330 Sümeg, Kossuth Lajos utca 2.	Szakképző iskola	Asztalos Festő, mázoló, tapétázó Kereskedelmi értékesítő Divatszabó Hegesztő
Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma 8500 Pápa, Veszprémi út 45	Technikum	Pénzügyi-számviteli ügyintéző Vállalkozási ügyviteli ügyintéző Logisztikai technikus Logisztikai technikus (nyelvi előkészítő)

Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskolája és Kollégiuma 8420 Zirc, Alkotmány utca 16	Technikum	Logisztikai technikus Pénzügyi-számviteli ügyintéző
	Szakképző iskola	Burkoló Cukrász Festő, mázoló, tapétázó Gépi és CNC forgácsoló Gépi és CNC forgácsoló
Pápai SZC Faller Jenő Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma 8100 Várpalota, Szent István út 1	Technikum	Elektronikai technikus Informatikai rendszer-és alkalmazás-üzemeltető technikus Kereskedő és webáruházi technikus Közszolgálati technikus Logisztikai technikus Honvéd kadét (szakmairány megjelölésével) Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
	Szakképző iskola	Pincér-vendégtéri szakember Szakács Cukrász Szociális ápoló és gondozó Kertész Mechatronikus-karbantartó Hegesztő Ipari gépész Központifűtés-és gázhálózatrendszer-szerelő Kőműves

2020/2021-es tanévben tervezetten Orientációs évfolyam is indul a pápai Acsády Ignác Szakképző Iskolában, és a zirci Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégiumban.

Az orientációs évfolyamra iskolánként 8-12 fő felvételét tervezzük.

Intézményrendszerünk széles spektrumú arculata jó alapot biztosít a pályaorientációs stratégia megvalósításához, ezáltal a lemorzsolódással leginkább veszélyeztetett tanulók rendszerben tartásához. Ennek végrehajtásához iskoláink jól képzett és elhivatott pedagógusállománnyal rendelkeznek.

2. A pályorientációs stratégia célkitűzései

Fő célkitűzés: Az oktatás világából a munka világába való hatékony és eredményes átlépés támogatása a pályaválasztási tanácsadás, pályaszocializáció és helyi, intézményi szintű pályorientációs rendszerek kialakításával.

Ennek megvalósítása érdekében a pályorientáció és tágabb értelemben az életpálya-építés fontos szegmense kell legyen a döntési illetékesség kialakítása, és fejlesztése. Ezen illetékesség meglétének szükséges feltétele a helyes önismeret, beleértve képességek, motivációk ismerete és azok fejlesztése. Fontosak az elérhető iskolákról, szakmákról, foglalkozásokról, képzési utakról, támogatásokról és legfőképpen az egyes szakmákkal járó életmódokról szerzett ismeretek, valamint a munkaerőpiac elvárásainak feltérképezése.

Az oktatási intézmények egyik hangsúlyos tevékenysége a teljes képzési idő alatt az életpálya-építési illetékességek erősítése, ezen belül a döntési pontok felismerésére, és az adott időben helyes döntések meghozatalára történő felkészítés. Ilyen döntési pontok lehetnek a szakképzésbe beiskolázott tanulók számára az ágazaton belüli szakmaválasztás, gyakorlati hely választása, továbbtanulási döntés, esetleg ágazatváltás, iskolatípus-váltás igénye a szakképzési centrumokon belül, és azokon kívül.

A fenti célok megvalósításának segítségével a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók helyzetének javítása is megjelenik, mivel a lemorzsolódás leghatékonyabban az érdeklődés felkeltése, és a belső motiváció kialakulása útján akadályozható meg. A kellő időben jó életpálya-módosító döntést hozni tudó tanulók érzelmi kötődése is erősebb lesz.

A Szakképzés 4.0 hangsúlyozza az átjárhatóság fontosságát. Az átjárhatóság (pl. 9. évfolyam után) biztosítása, rugalmasságának növelése a pályorientációs törekvések alapvető építőeleme.

További célnak tekinthető a duális képzésben rejlő lehetőségek kiaknázása (tanműhely, külső gyakorlóhely, külföldi gyakorlóhely), melynek segítségével a tanulók, és szülők is pontosabb képet kaphatnak az adott szakma időszerű helyzetéről. A működő lehetőségeket valós tartalommal kell megtölteni, és valós munkaerő-piaci elvárásokhoz kell igazítani.

3. Pályaorientációs stratégia megalapozása:

3.1. Önismereti munka

Valószerű kép önmagunkról. Önismeret alatt azt értjük, hogy az egyén ismeri saját személyiségének összetevőit, tisztában van lehetőségeivel, és határaival. A pályaorientációban, életpálya-építésben fontos, hogy a tanulók pontosan ismerjék velük született adottságaikat, rájuk épülő már meglévő képességeiket, valamint az ezek segítségével kialakítható készségeiknek körét, fejlesztésük lehetőségét, szükségességét. Ez azt jelenti, hogy különösen azoknak a tulajdonságoknak és képességeknek a meghatározása fontos, melyek a későbbi pálya betöltéséhez szükségesek. Elengedhetetlen feltérképezni egyéni indítékaikat, motivációjukat, környezetükhöz, elképzelt jövőjükhez kapcsolódó érzelmi viszonyrendszerüket. Ezek segítségével a döntési pontokhoz érkezve biztosabban hozhatják meg életpályájukat befolyásoló döntéseiket.

A sikeres önismereti munkához elengedhetetlen önmagunk elfogadása, a felelősségvállalás, és az önmagunkhoz való őszinteség.

Önismereti munka lehetőségei		
Egyéni	Csoportos	Terápiás
önismereti teszt	pszichodráma	pszichoterápia
introspekció	bibliodráma	
szociális tükör	szociodráma	
	biblioterápia	
	táncterápia	
	bodywork	
	művészetterápia	
	meseterápia	

A pályaorientációval érintett tanulók esetében jellemzően az első két csoportba tartozó önismereti munkamódszerek jelennek meg.

3.2. Pályaismeret

Fontos, hogy a döntéshozatal előtt minél több információt gyűjtsenek össze, és széleskörű ismeretekkel rendelkezzenek szakmákról, a választott szakma képzési lehetőségeiről, a megvalósítható karrier lehetőségeiről, és az adott szakmával történő elhelyezkedési esélyekről. Rendelkezniük kell a választani kívánt pálya nyújtotta életforma, életszínvonal lehetőségének ismeretével is.

A szakma, és pályaismeret folyamatosan változó tudásanyagot jelent, ezért ezt a döntési pontok előtt újra és újra bővíteni, átgondolni, frissíteni kell.

3.3. Munkaerő-piaci információk ismerete

A munkaerőpiac a közgazdasági értelemben piaci alapon működő, a munkaerő adásvételét magába foglaló fogalom. Törvényszerűségeit a kereslet-kínálat viszonya határozza meg. A munkaerő felesleg a munkaadók, a munkaerőhiány a munkavállalók pozícióját erősíti a piacon. Ez kihatással van a munkabérek alakulására, valamint az egyes pályákhoz kapcsolódó jövőkép alakulására. A munkaerőpiacon szakmacsoportonként, vagy földrajzi helyzet szerint is jelentős különbségek mutatkoznak a pályaaorientációt befolyásoló tulajdonságokban. Fontos tájékozódni az egyes pályák társadalmi, és gazdasági elismertségéről is.

A fenti tulajdonságok alapján a választható pályák gazdasági jellemzői, és az általuk felvázolt jövőkép is dinamikusan változnak, ezért ezek folyamatos nyomon követése a helyes döntések meghozatalához elengedhetetlen.

Ebben a folyamatosan változó rendszerben az életpálya-építés elsősorban azon múlik, hogy a tanuló döntési kompetenciáit fejleszti, és képes ezeket a változásokat felismerni, és a megfelelő időben helyes döntést hozni.

A pályaaorientáció megalapozásában a tanuló segítségére lehetnek állami szervezetek (munkaügyi központok, pedagógiai szakszolgálat, kamarák), non-profit szervezetek (alapítványok, egyesületek, ifjúsági irodák), az intézmény képzett pedagógusai (**Pályaaorientációs Szakmai Műhely**), rendezvények (pályaaorientációs roadshow, kiállítások), valamint a gazdasági szereplőkkel kötött stratégiai megállapodások.

4. Szakemberek felkészítése

A program megvalósításához megfelelően képzett humán erőforrásra van szükség. Ez az oktatási intézmény különböző tagintézményeiben pályaeorientációs ismeretekkel rendelkező munkatárs pályaeorientációs feladatok koordinálásával való megbízását jelenti.

A feladatkörben megbízott rendelkezzen ismeretekkel a szakképzésről, a szakmákról, foglalkozásokról. Biztosítani kell a pályaeorientációs munkatárs szakirányú továbbképzésben való részvételét. Az iskolákban így megfelelő szakmai tudással rendelkező pályaeorientációs szakember tevékenykedne.

A tagintézményekben a pályaeorientációs feladatokat ellátó szakemberek munkájának összehangolása elengedhetetlen intézményi (Centrum) szinten, amely felveti egy Pályaeorientációs Szakmai Műhely kialakítását, amelynek vezetője közvetlenül segítené az intézmény vezetésének munkáját, valamint kiépitné, és folyamatossá tenné a kapcsolattartást a szakszolgálattal.

Külső pályaeorientációs szakemberek bevonása a programok megvalósításába elengedhetetlen. Mérések lebonyolításában, és azok kiértékelésében fontos szerep hárul a szakszolgálatra.

5. Hálózatépítés

5.1. A szűkebb, és tágabb régió jelentős gazdasági szereplőinek meghatározása:

Elsődleges feladat a régió gazdasági szereplőivel való együttműködés megteremtése, a már élő szerződések aktualizálása, a kapcsolatok szorosabbá tétele. Az SZC képzési struktúrája sokrétű, ezért a nagyszámú lehetőséget, a munkaerő-piaci igényeket kiszolgálva igénybe lehet és igénybe is kell venni.

5.2. A szűkebb, és tágabb régió jelentős felsőoktatási szereplőinek meghatározása:

„A felsőoktatás a gazdaság innovációs, illetve humán potenciáljának meghatározó tényezője és ideális esetben a gazdaság igényeit elégíti ki, megfelelő képzettségű és számú szakember munkaerőpiacra bocsátásával. Országos szinten, így a régiókban is a munkáltatók egyre inkább előnyben részesítik az egyetemi, vagy főiskolai oklevéllel rendelkező munkaerőt. A felsőfokú végzettség nagyobb védettséget biztosít a munkanélküliség ellen, mint egy alacsonyabb szintű képesítés.” (www.ksh.hu)

A régió felsőoktatási szereplői között több egyetemi város képzési rendszerét kapcsolhatjuk az SZC képzéseihez, ráépülés keretein belül. A felsőoktatási

intézmények képzési rendszere – a felsőoktatást érintő szervezeti integrációnak is köszönhetően - folyamatosan bővül, ezért hallgatói létszámuk szintén emelkedő.

Szakmacsoportonként az SZC érettségit adó képzései után a következő továbbtanulási lehetőségek érhetők el a régióban

Felsőoktatási intézmény megjelölése	Karok megnevezése
Széchenyi István Egyetem	Apáczai Csere János Kar Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Egészség- és Sporttudományi Kar Építész- Építő- és Közlekedésmérnöki Kar Gépészmérnöki, Informatikai és Villamosmérnöki Kar Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar Mezőgazdasági- és Élelmiszertudományi Kar Művészeti Kar

Felsőoktatási intézmény megjelölése	Karok megnevezése
Pannon Egyetem	Gazdaságtudományi Kar Georgikon Kar telephely: Keszthely Mérnöki Kar Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar Műszaki Informatikai Kar
Kodolányi János Főiskola	Jól-léti Társadalom Intézet Fenntartható Gazdaság Intézet Nemzetközi Intézet Felnőttképzési Intézet
Soproni Egyetem	Benedek Elek Pedagógiai Kar Erdőmérnöki Kar Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar
ELTE Savaria Egyetemi Központ	TáTK Savaria Gazdálkodástudományi Tanszék Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ IK Savaria Műszaki Intézet PPK Pedagógiai és Pszichológiai Intézet PPK Sporttudományi Intézet

5.3. Együttműködési megállapodások több szektorral:

5.3.1. Vállalati

A duális képzés elengedhetetlen feltétele a stratégiai együttműködés kialakítása a régió képzésekhez kapcsolódó piaci szereplőivel, illetve a már meglévő kapcsolatok elmélyítése. Az együttműködés egyértelmű célja a munkaerő-piaci igények kielégítése és a munkaerőpiacra belépő pályakezdők, pályamódosítók eredményes felkészítése feladataikra.

5.3.2. Kamarai

A kamarákkal való együttműködés célja, hogy összehangolható legyen a munkaerőigény a képzési keretszámokkal. A kamarák segítségével szervezhető pályorientációs napok, workshopok alkalmával a tanulók első kézből származó információkat kaphatnak a választott életpálya, a lehetséges életpályák sajátosságairól. Külső motivációt, esetleges betekintést kapnak további fejlesztendő, munkavégzéshez szükséges kompetenciáikról.

5.3.3. Pedagógiai szakszolgálat

A Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat több tagintézményt is irányít a térségben. Az SZC-vel történő helyi együttműködés érdekében célszerű a Pápai Centrumnál is pályorientációval foglalkozó szakember alkalmazása, illetve továbbképzése, akinek feladata a kapcsolattartáson felül a pályaelhagyók további képzésének koordinálása, ezzel is növelve a munka világába történő átlépés lehetőségeit.

5.3.4. Szakképzési

A Pápai Szakképzési Centrum öt tagintézménye jelentős spektrumát öleli fel a szakképzésnek. A tagintézmények egyaránt gondot fordítanak a modern szaktudás megszerzésére és a további életpálya-szakaszok biztosítására, az érettségi, illetve a 2020-tól életbe lépő technikus végzettség megszerzésére.

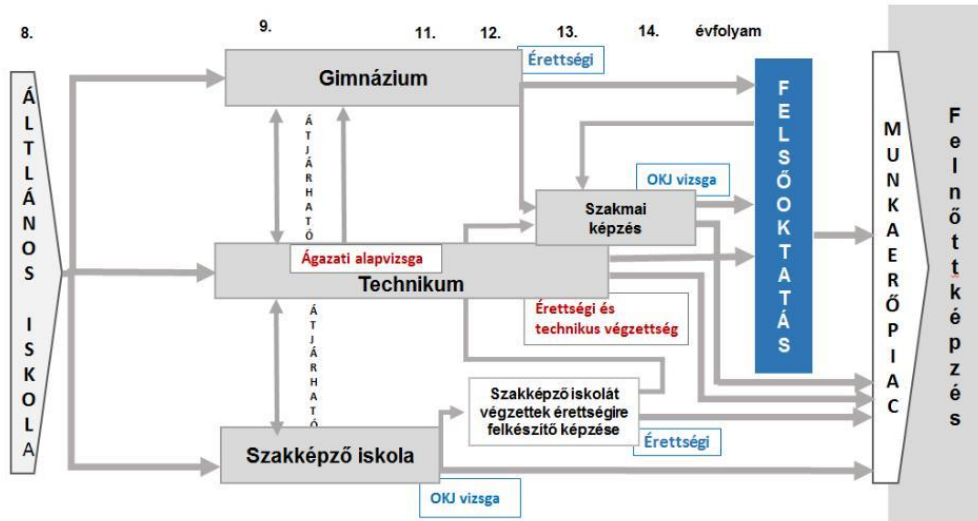
A szakképzések együttműködésének célja a lemorzsolódás, az iskolaelhagyás eseteinek minimalizálása, hogy egyetlen diák se távozzon megszerzett szakképzettség nélkül.

A veszélyeztetett tanulók számára adottá kell tenni – a pályorientációban képzett szakemberek segítségével a szakmai ágazatokon belüli átjárhatóságot, amennyiben szükség van rá, az ágazaton kívüli, de az SZC-n belüli szakmacsoport-váltást.

Az új képzési struktúra rendszere:

Intézménytípusok

Mivel a Szakképzési Centrumban mindhárom képzési forma jelen van, így lehetővé válik a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése intézményi szinten is, ami könnyebben megakadályozhatja a tényleges oktatási keretből való kilépést.

A tanulók lehetőségeinek kiszélesítése, és megalapozott életpálya orientációs döntéseinek meghozatala érdekében a 9. évfolyam után a szakmák között könnyebb átjárhatóság biztosított. A szakképzés 9. évfolyamán általános képzés mellett a szakmai oktatás nem szerepel, így a könnyebb váltás lehetősége a lemorzsolódás hatását intézményen belül is nagyban csökkenti. A 9. évfolyamon a pályaorientációs tevékenység megvalósításával hozzásegíthetők a diákok a lehetőségeik megismeréséhez, önmaguk, és motivációik feltérképezéséhez, így a helyes életpálya orientációs döntések meghozatalához. Az átjárhatóság a középfokú képzés mindhárom szintje, a gimnázium, a technikum, és a szakképző iskola között is lehetséges.

A szakképző iskolák végzett tanulói esetében biztosítja a modell az érettségi, vagy OKJ-s irányba a szakmai továbblépés lehetőségét. Ehhez a feladathoz a 10.,11. évfolyamon elvégzett pályaorientációs munka nyújt segítséget számukra.

5.3.5. Felsőoktatási

A régió felsőoktatási intézményeivel való kapcsolat célja, hogy a fellelhető továbbtanulási lehetőségek ismeretével rendelkezzenek a tanulók, és ennek segítségével szakirányban, vagy pályamódosítással megfelelő döntést hozhassanak életpálya-építésük során.

5.4. Nemzetközi kapcsolatok

A regionális gazdasági szereplőkkel, cégekkel kötött stratégiai megállapodások keretében jó lehetőség nyílik a cégek, és külföldi partnereik által biztosított tanulmányutak megszervezésére. Ezen események lehetővé teszik a külföldi jó gyakorlatok megismerését, azok esetleges honosítását, így nagyban hozzájárulhatnak a tanulók szakma iránti elkötelezettségéhez, és pozitív érzelmi kötődéséhez.

6. A program megvalósításának eszközei

A fenti együttműködési megállapodások lehetővé teszik a célzott, szakmaspecifikus programok megszervezését.

A szakmai bemutatók, workshopok, üzemlátogatások alkalmával kiállításokat tekinthetnek meg a tanulók, aktív egyéni- és közösségi programokban vehetnek részt, egyéni tájékoztatást kaphatnak. A piaci szereplők visszajelzéseket kapnak kérdőívek kitöltésével, esetleg szakmai versenyekben való megjelenéssel (díjazás, zsűrizés, stb.)

A lehetséges megvalósítás eszközei: egyéni tájékoztatás, csoportos workshop, kérdőívek, tesztek, szakmabemutatók, munkahelyi látogatások, shadowing módszer, peer-counselling, kiállítások, road-show, konferenciák, tanulmányi kirándulások.

A hatékony pályaeorientáció érdekében a tervezett programok megvalósítását ütemezve, évfolyamokra lebontva javasoljuk. Az ezek szervezéséhez szükséges továbbképzések, tréningek az érintettek számára szintén megoldandó feladatok. Célszerű a programot megalapozó jelleggel kiszélesíteni az általános iskolai képzés 8. évfolyamára is.

Évfolyam	Program	Célja	Résztevők	Eredmények, sikerkritériumok
8. évfolyam	Pályaválasztási tanácsadás, intézményi nyílt napok szervezése	Tájékoztatás a továbbtanulási lehetőségekről, a munkaerő-piaci igényekről	Pályaorientációs tanácsadó, szülők, diákok, felsőbbéves sikeres diákok, vállalati szektor képviselője	Megfelelő számú jelentkező, motivált tanulók konkrét elképzelésekkel, jövőképpel.
9. évfolyam	Kérdőívek, tesztek önismeret, életpálya- és jövőkép szempontjai. Diákmentor-program	Az irányultság megerősítése, döntési kompetenciák kialakítása és fejlesztése. A mentor-program előkészítése, mentorok kiválasztása, felkészítése	Diákok, intézményi pályaorientációs felelős Pálya iránt érdeklődő, szociális-empatikus kompetenciákkal rendelkező diákok.	Belső motiváció kialakítása, az életpálya-építési kompetenciák fejlesztése Csökkenő számú veszélyeztetett diák. Külső motiváció.
10. évfolyam	Csoportos workshop, szakmabemutatók. Diákmentor-program	Rálátás megszerzése a tanult és tanulható szakmák területeire. A 9. évfolyam tanulóinak személyes, egyéni mentorálása.	Szakmacsoportok tanulói és szakoktatói képviselői, tanulók, kamarák, ill. a vállalati szektor meghívott szereplői. A 9-10. évf. mentor-programban résztvevők (diák-mentorok és mentoráltak)	Ágazatonként bemutatásra kerülnek a szakmacsoportok, tájékoztatást kapnak az érintettek az átjárhatóság és a továbbképzés lehetőségeiről. Csökkenő számú veszélyeztetett diák. Tájékozott, motivált diákok. A külső motiváció mellett kölcsönös fejlődés a program résztvevőinél.

Évfolyam	Program	Célja	Résztevők	Eredmények, sikerkritériumok
11. évfolyam	<p>Csoportos workshopok, szakmabemutatók a technikumi képzésben szereplő tanulók, illetve az intézmény már elhelyezkedett, volt tanulóinak irányításával.</p> <p>Diákmentor-program</p>	<p>A technikumi képzés felé irányítani a 3 éves képzésben résztvevő, szakmát szerző tanulókat.</p> <p>A 10. évfolyam tanulóinak egyéni mentorálása</p>	<p>Elsősorban a szakközépiskolai képzésben érintett végzős tanulók. A vállalati szektor képviselői, a munkaerőpiac szereplői.</p> <p>A program 10-11. évfolyamos tanulói.</p>	<p>A technikumi képzésben résztvevők számának, motivációjának bővítése, életpálya-képének elmélyítése.</p> <p>A belső és külső motiváció fenntartása, szakmai segítségnyújtás, konfliktuskezelés.</p>
12. évfolyam	<p>Munkahelyi látogatások, shadowing,</p> <p>Peer-counselling</p>	<p>A piaci szereplők, a kamarák bevonásával egyéni, esetleg kiscsoportos látogatások a tanult szakma vállalatainál. Tapasztalatszerzés, a gyakornoki feladatok megismerése.</p> <p>A kortárs segítség keretén belül visszahívott technikumi tanulók, egykori SZC-s egyetemisták tájékoztató tevékenysége.</p>	<p>A stratégiai megállapodások alapján a külső képzésben partner vállalatok. A koordinálást segítő kamara képviselője. A szakmai képzés részterületein már tájékozott tanulók.</p> <p>Rész-szakképesítést szerzett volt és jelenlegi tanulók, a technikumi képzésben résztvevők.</p>	<p>A tanulók első kézből szereznek információkat, tapasztalatokat választott és tanult szakmájuk működéséről, a tanműhelyen kívüli piaci szereplőkről.</p> <p>A kortárs segítők tovább erősítik a belső motivációt, konkrét látható életpályát testesítenek meg.</p>

Évfolyam	Program	Célja	Résztevők	Eredmények, sikerkritériumok
13. évfolyam	Munkahelyi látogatások, shadowing, peer-counselling	Egyéni érdeklődés szerinti munkahelyek látogatása, a tapasztalatok elmélyítése. A kortárs segítség keretén belül már végzett, szakemberként elhelyezkedett volt tanulók tájékoztató tevékenysége.	Az együttműködő vállalatok, piaci szereplők. A végzős évfolyam tanulói. Szakképesítést szerzett volt tanulók, a szakmában dolgozók.	Tapasztalatszerzés, a munka világába történő átlépés segítése, a kölcsönös együttműködés eredményeként esetleges álláslehetőség kínálata. A kortárs segítők tovább erősítik a belső motivációt, konkrét, látható életpályát testesítenek meg.

7. Várható hatások

A program részleteinek kidolgozása (Szervezeti Működési Szabályzat), és megvalósulása során a legfontosabb eredmény, hogy a döntési pontokhoz érkező tanulók azokat pontosan felismerve életpálya-építésük szempontjából magalapozott döntést tudjanak hozni. Ehhez rendelkeznek valós önismerettel, választható oktatási lehetőségek, a szakmai életpályák, és azokhoz kapcsolódó életmódok pontos ismeretével.

Intézményen belül és a hasonló intézményekkel együttműködve az átjárhatóság kereteinek megteremtése, és rugalmassá tétele megkönnyíti a változtatás lehetőségével élni kívánók döntéseit céljaik elérésének érdekében.

A megvalósuló gyakorlati képzések megfelelő ismeretekkel látják el a döntési helyzetbe kerülő tanulókat, és szüleiket.

A diákok ismeretei a középiskolájukban zajló pályaorientációs munkában való aktív részvétel miatt immáron a saját tapasztalatukból fakadnak, ezért összefüggésekre rálátnak, pályájuk tekintetében belátáson alapuló magabiztos döntéseket képesek meghozni. Külön kiemelendő, hogy saját tapasztalataik, a folyamatos párbeszéd, együttműködés, reflexió miatt tudatosan tervezik a jövőjüket, felismerik életpályájuk iránti saját felelősségüket.

Az életpálya-építési kompetenciák kialakításával, és folyamatos erősítésével nagymértékben csökkenthető a lemorzsolódás az ennek veszélyével érintett tanulók körében.

8. Cselekvési Terv

8.1. Pályaorientációs Szakmai Műhely

A Pályaorientációs Szakmai Műhely (továbbiakban: Műhely) a centrum által irányítva vezeti és koordinálja a tagintézményekhez tartozó pályaválasztással kapcsolatos programokat. Saját hatáskörben is szervez SZC szintű programokat, bővíti az iskolák ez irányú lehetőségeit.

Legfontosabb feladata a lemorzsolódás csökkentése, illetve pályára irányultság felmérése után a tanulók megtartása, akár szakmacsoporton belüli, akár szakmacsoportváltással.

8.1.1. A Műhely vezetője

Főállású pályaválasztási szakember

A Műhely vezetőjének össze kell fogni az SZC tagiskoláinak a pályaválasztással, a tanulói életpályákkal, a motivációval és a pályaorientációval foglalkozó szakembereit, tanárait. Mivel egyre több a veszélyeztetett (ESL) helyzetbe került tanuló, széles körnek kell foglalkoznia a problémakezeléssel, így szükséges egy főállású pályaválasztási szakember alkalmazása.

További feladata a Műhely tagjainak a felkészítése:

- strukturált csoportfoglalkozások megtartására
- tanácsadás kollégáknak, szülőknak, tanítványnak
- pályaválasztási érettség kialakítására
- egyénre szabott „együttgondolkodásra”
- önismereti tréning megtartására

8.1.2. A Műhely tagjai

Az osztályfőnökök, tagintézményenkénti felelősök, szakmacsoportok képviselője.

A Műhely tagjai az osztályfőnökök, akiknek elsőként van lehetősége tudomást szerezni az esetleges lemorzsolódásról. Közvetlen segítők a tagintézményenként megbízott pályaválasztási felelősök, akik azonnali támogatást tudnak nyújtani az érintetteknek. A tagok között kell szerepeljen a szakmacsoportok 1-1 képviselője, hogy a szakmai, esetlegesen a munkaerőpiaci lehetőségekről is több információ legyen. Így a döntést befolyásoló négy tényező /önismeret, szakma, további képzési lehetőségek, munkaerőpiac/ mindegyikével lehet érdemben foglalkozni.

A tagok feladatköre szintén sokrétű:

- osztályfőnöki órák, szülői értekezletek megtartása,
- pályorientációs órák, személyes tanácsadás
- a szakmai identitás erősítése
- nyílt napok, szakmai napok szervezése
- üzem- és gyárlátogatások, találkozás a piaci szereplőkkel
- csoportfoglalkozások tartása, konfliktuskezelés

8.2. Diákok képességeinek felmérése tudományos módszerekkel

A legnagyobb probléma az életpálya-orientáció megvalósításában a megfelelő tanulói kompetenciaszint hiánya. Ezek közül is kiemelkednek a szövegértés és a matematikai eszköztudás kompetenciái.

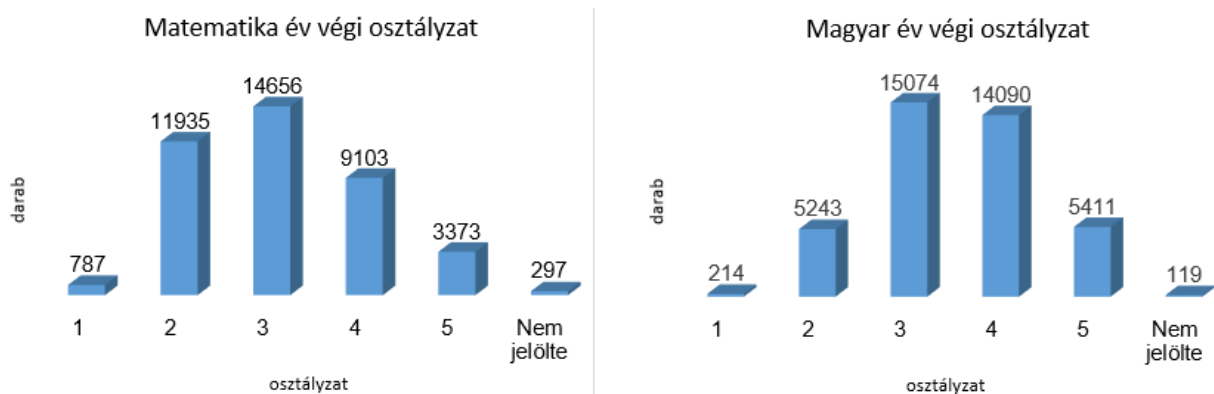
Szakképzési Centrumunkból 389 fő 9. évfolyamos tanuló vett részt a legutóbbi országos mérésen. Az online mérés 2019. szeptember 23-27. között történt.

A matematikai kompetencia mérésének eredménye megerősítette a fenti állítást. A mérésen a szakgimnáziumi tanulók lettek a legeredményesebbek, a szakközépiskolások teljesítménye elmaradt ettől, a leggyengébb eredmények pedig nagyobb számban a szakiskolások köréből kerültek ki.

Országos szinten 35,46% volt az átlagos eredmény, a Pápai SZC. 1 százalékponttal maradt el az országos átlagtól.

„A szakképzésben tanulók kudarcainak okai összetettek, de egyértelmű összefüggés mutatható ki a lemorzsolódás és az érintettek alacsony szövegértési és matematikai eszköztudása között. Az alapkészségek szintje a szakképzésben tanulók esetében a legkritikusabb.”

AZ ORSZÁGOS MÉRÉS EREDMÉNYEI, GINOP-6.2.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosító számú „A szakképzést végzettség nélkül elhagyók számának csökkentése” elnevezésű kiemelt projekt 5.o.

Az anyanyelvi teszten elért átlageredmény 73,83% volt, amely megmutatta, hogy nem találtak nehéznek a feladatokat. A feladatok közül a leggyengébb eredményt a szövegértés részben érték el.

A Pápai SZC. tanulói az országos átlagnál 1 százalékponttal jobb eredményt produkáltak.

	Tanulók száma	Matematika átlag	Anyanyelv átlag
Pápai SZC Acsády Ignác Szakképző Iskolája	88	32,12%	71,95%
Pápai SZC Faller Jenő Szakképző Iskolája és Kollégiuma	156	34,07%	74,02%
Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma	87	42,55%	79,79%
Pápai SZC Reguly Antal Szakképző Iskolája és Kollégiuma	58	27,26%	72,65%
Pápai Szakképzési Centrum össz.	389	34,51%	74,67%

Összességében elmondható, hogy a mérések alátámasztják az országos tapasztalatokat, a Pápai SZC. tanulói közül a szakgimnáziumi tanulók magasan az országos átlag felett, míg a Szakképző Iskolák tanulói az átlag alatt teljesítettek. Kimutatható az összefüggés a kompetenciák hiánya, alacsony szintje és az ebből adódó sikertelenségek hatására bekövetkező lemorzsolódás között.

8.3. Döntések – cselekvés

8.3.1. Az általános és középiskolai szintek közötti átmenet

Az általános és középiskolai szintek közötti átmenetet segítő programok; képességeknek, érdeklődésnek megfelelő iskolaválasztás segítése. (legalább 4 db / tanév).

- Pályaválasztási road-show az általános iskolák székhelyén
- Tudatos fogyasztó programok szervezése 8. és 9. osztályos tanulók számára
- Szakmák éjszakája program megvalósítása
- Részvétel a megyei pályaválasztási kiállításon
- Pályaválasztást segítő szülői értekezletek általános iskolákban

8.3.2. Tanulói életpálya-építés

Tanulói életpálya-építést szolgáló programok megvalósítása – szakmai versenyek, gyakorlati helyek bemutatkozása, üzemlátogatás stb. (legalább 2 db rendezvény / tanév).

- PénzSztár szakmai verseny
- Szakmasztár verseny
- Ágazati szakmai versenyek
- Büntetésvégrehajtási intézet látogatás

8.3.3. Korábbi sikeres pályázatok

Tanulói életpálya-építést szolgáló, eredményesen kivitelezett pályázatok. (kiírásoktól függően változó számban/fakultatív vállalás.

- GINOP-6.1.3-17 „Idegennyelvi képzések a Pápai SZC-ban” – nyelvismeret fejlesztése.
- GINOP-6.2.3-17 „A szakképzési rendszer átfogó fejlesztése a Pápai Szakképzési Centrumban” – pályaaorientáció és lemorzsolódás csökkentő intézkedések.
- GINOP-6.1.2-15 „Digitális szakadék csökkentése”
- GINOP-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”

8.3.4. Felkészítés a munka világára

(1 db rendezvény / tanév)

- Pályaaorientációs beszélgetések
- Önismereti beszélgetések
- Meghívott előadók (pályaválasztás, motiváció, felelős döntések témáiban)

8.3.5. Együttműködési megállapodások

A régi kiemelkedő jelentőségű gazdasági szereplőivel kötött stratégiai együttműködések alapján kihelyezett gyakorlóléhelyek működtetése, üzemlátogatások megvalósítása. (pl.: Rail Cargo, Audi Hungária, Mapei, stb...)

8.4. Szakmai anyagok pályaaorientációhoz Középiskolásoknak

8.4.1. Gebauer Ferenc: Pályaválasztás a középiskolában

Hogyan segíthet az osztályfőnök?

URL:

http://www.mfpi.hu/data/cms54104/Palyavalasztas_a_kozepiskolaban.pdf

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

Az írás segítséget nyújt tanároknak a tanulók pályaválasztási tanácsalanságának megoldásához, ötleteket és gyakorlatokat fogalmaz meg a pályaválasztás elősegítéséhez 14-18 évesek esetében.

8.4.2. Életpálya-tanácsadás

Pályaorientációs foglalkozásokon/órákon használható gyakorlatok.

URL: http://tvk.munka.hu/c/document_library/get_file?uuid=5e0e3a67-a08b-4938-819ea3765e26e990&groupId=65957

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A gyakorlatgyűjtemény témakörei:

- érdeklődés,
- képességek (kiemelten a kommunikációs képességek fejlesztése),
- értékek,
- munkamód
- és szakmaismeret.

A feladatokat összeköti a FEOR-ral. A gyakorlatok eszközigénye kicsi.

Középiskolák 9-10 osztályában használhatók.

8.4.3. Munkácsy Marianna: SIKERES FELNŐTT LESZEK!

Életpálya - építés osztályfőnöki órákon.

URL: www.nlki.hu/tamop_g/sikerkes_felnott_leszek.doc

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

Jól végiggondolt, komplex, 12 órára kidolgozott anyag középiskolások számára.

8.4.4. Kovács Vanda: Karriertervezés az iskolában

Módszertani ötletek és gyakorlatok tanároknak a diákok felkészítéséhez.

URL: <http://europass.hu/karriertervezes-az-iskolaban>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A Tempus Közalapítvány kiadványa. A munkaerőpiac elvárásai felől közelíti meg a pályaválasztást. 11-14. osztályban ajánlott tanácsokat tartalmaz az Europass-t állítva középpontba.

8.4.5. Tervezd meg a karriered!

Szerkesztette: Szabó Csilla (Tanácsok, tippek és ötletek).

URL: <http://europass.hu/tervezd-meg-karriered>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A Tempus Közalapítvány kiadványa. A munkaerőpiac elvárásai felől közelíti meg a pályaválasztást. 11-14. osztályban ajánlott tanácsokat tartalmaz az Europass-t állítva középpontba.

8.4.6. Instruktor Öntevékeny Csoport: Játékok

URL: www.otlettar.mekdsz.hu/wiki/images/e/ea/Jatekok.doc

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

Játékgyűjtemény csoportfoglalkozásokhoz. A feladatokat diákok gyűjtötték össze, amelyet 13 kategóriába soroltak alkalmazhatóságuk szerint, mint például: ismerkedés, empátia, szituáció, koncentráció.

Minden feladat tartalmaz eszköz-, létszám- és időigényt, továbbá feladatleírást.

8.4.7. Életpálya foglalkozástervek középiskolásoknak

URL: <http://bip.ujnemzedek.hu/foglalkozastervek/>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A foglalkozásgyűjtemény az Új Nemzedék Plusz által működtetett Bázisiskolai Program Életpálya-építés támogatása programelemének kompetenciafejlesztő foglalkozásaihoz készült, amely elsősorban 9-13. évfolyamon tanuló középiskolásokkal foglalkozó pedagógus szakemberek részére ajánlott.

Feladatok, gyakorlatok- kereshető életkor és játéktípus szerint!

URL: <http://bip.ujnemzedek.hu/gyakorlatgyujtemeny/>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

8.4.8. Kovács Éva: Játékok és feladatok

a gazdasági ismeretek általános iskolai oktatásához 7-8. osztályosoknak

URL: http://www.ofi.hu/sites/default/files/attachments/uj_kozneveles_2015-4_online.pdf

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

Új köznevelés 71. évfolyam, 2015. 4. szám (36. oldaltól)

A cikk a folyóirat havi témáján – gazdasági és pénzügyi nevelés – belül született, melyben gazdasági ismeretek oktatásának szerepe mellett megismerkedhetünk az órán alkalmazható játéktípusokkal. A fogalom értelmezések miatt középiskolások számára is ajánlott.

8.4.9. Foglalkozás bemutató filmek

URL: <https://palyaorientacio.munka.hu/kozepiskola/film>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

8-10 perces film található itt egy-egy szakmáról.

8.4.10. Harkányi Adrienne: Útmutató pályaismeret csoportfoglalkozásokhoz
-megtervezéséhez és megtartásához pályaismertető CD/DVD filmek, mint
segédanyagok alkalmazásával

URL: <http://docplayer.hu/16153938-Utmutato-palyaismeretet-bovito-csoportfoglalkozasokmegtervezesehez-es-megtartasahoz-palyaismerteto-cd-dvd-filmek-mint-segedanyagokalkalmazasaval.html>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

8.4.11. Foglalkozás leírások

URL: <https://palyaorientacio.munka.hu/kozepiskola/foglalkozas/listazo>

URL: <https://palyaorientacio.munka.hu/kozepiskola/foglalkozas/mappa>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A leírásokban minden hasznos információt megtalálhatnak, ami a szakmákhoz kapcsolódik és meghatározó lehet. Elolvashatják, hogy milyen iskolát kell elvégezniük, ha a kiszemelt szakmában szeretnél dolgozni. Mik azok a tulajdonságok, amelyek szükségesek egy-egy szakterületen. A leírásokból megtudhatják, hogy az egyes foglalkozások gyakorlása során tárgyakkal, vagy emberekkel szükséges dolgozni, önállóan vagy csoportban, kötött munkaidőben, vagy kötetlenül.

8.4.12. Szakmaválasztásra készülők

Szerkesztette: Suhajda Csilla Judit

(Pályáorientáció a 9. osztályban SNI tanulók számára készült munkafüzet –Dr. Szilágyi Klára vezette munkacsoport munkája)

URL: <http://docplayer.hu/19107328-Szakmavalasztasra-keszulok-palyaorientacio-a-9osztalyban.html>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A munkafüzet használható ötletgyűjtésre, a szakmacsoportok, szakterületek megismerésére.

8.4.13. Online kitölthető vagy letölthető pályáorientációs kérdőívek

URL: <http://eletpalya.munka.hu/kerdoivek>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

A Nemzeti Pályáorientációs Portál online felületén számtalan pályáorientációs teszt szerepel középiskolás diákoknak. Többek között: képességek, készségek, tantárgyi érdeklődés, jellemző munkamód, pályáérettség, érdeklődési körök, szabadidő mérleg, pályáérettség.

URL: <https://palyaorientacio.munka.hu/kozepiskola/kerdoiv>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

URL: <https://www.felvi.hu/>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

Önismereti kérdőívek a felvi.hu- oldalon. Felvételi Információs portál, regisztrálni kell. Pályaorientációs önismereti tesztek találhatóak itt.

URL: <http://www.peopletest.net/demo>

Utolsó letöltés: 2020. február 20.

Segítünk Ha Lehet – Dr. habil Klein Sándor munkapszichológus cége.

Regisztrálni kell.

Szövegértés teszt, önismereti kérdőív, szókinccsteszt, szabálytanulás teszt, számadatokra épülő következtetések.

9. Felhasznált irodalom

- Mérei Ferenc: A pályaválasztás lélektana, Budapest, 1942.
- Rókusfalvy Pál: Pályaválasztás, pályaválasztási érettség, Tankönyvkiadó, Budapest, 1969.
- Borbély-Pecze Tibor Bors–Juhász Ágnes: Szakképzés és életpálya. Opus et Educatio, 2018.
- Borsy Gábor, Regőczy Miklós, Salamon Sándor (1993): Pályaválasztási döntés előtt. Pályaválasztási munkafüzet általános iskolásoknak. Magyarországi Pályaválasztási Tanácsadók Egyesülete Budapest,
- Fürstné Kólyi Erzsébet, Sipos Endre (1996): Hogyan is tanuljak, hogy legyek valaki: Hasznos tanácsok a tanulásról és pályaválasztásról tizenéveseknek és szüleiknek. Fürst Stúdió Dunaalmás
- Galambos Katalin (1994): Pályaorientáció. Munkafüzet középiskolai tanulók számára Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest
- Katona Nóra (1999): Vázlatok és feladatlapok pályaválasztást előkészítő foglalkozásokhoz a 7-10. évfolyamon Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest
- Semperger Piroska (2005): Pályaorientáció a szakiskola 9.-10. évfolyama számára Nemzeti Szakképzési Intézet Budapest
- Semperger Piroska (1999): Pályaorientáció a 7-8. évfolyam számára Műszaki Könyvkiadó Budapest
- Szabó Kálmán (2003): Osztályfőnöki kézikönyv: Témavázlatok az általános iskolák felső tagozata és a középfokú iskolák számára Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest
- Szilágyi Klára (1981): Hivatásra nevelés a szakképző iskolákban Vas megyei Pályaválasztási Intézet Szombathely
- Szilágyi Klára (2003): Keressünk együtt pályát: Pályaorientáció a 12-16 éves korosztály számára Kollégium Tanácsadó Szolgáltató Kft. Budapest
- Szilágyi Klára, Völgyesy Pál (1999): Merre tovább? OKKER Oktatási és Kereskedelmi Zrt. Budapest Szilágyi Klára (2002): Pályaorientáció Általános iskola 9. osztálya számára Kollégium Tanácsadó Szolgáltató. Kft. Budapest
- Zachár László (2006): Pályaorientáció 15-18 éveseknek Műszaki Könyvkiadó Budapest

- Barkó Endre et. al (1998) Pályát választok: pályaválasztási munkafüzet általános iskolásoknak Calibra Kiadó Budapest
- alkotó szerkesztő: Pitrik József; szerzők Gion János et al. (1999): Életvitel: technika, háztartástan, pályaorientáció: tankönyv az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterületre, 8. osztály Apáczai Tankönyvkiadó Celldömölk
- Idézet forrása: www.ksh.hu

A stratégiát készítette:

Kulacs Zoltán (Általános iskolai tanár: matematika-, számítástechnika-, testnevelés szak; Rendszergazda, rendszerüzemeltető; Erdész technikus; Vadgazdálkodási szakmérnök; Nem szakrendszerű oktatásra felkészített tanár; Szakvizsgázott pedagógus.

Bokros Balázs (történelem, digitális média- kommunikáció szakos bölcsész, tanár; tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező pirotechnikus; CAD-tervező; szoftverüzemeltető.